

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Керівникам закладів вищої освіти та наукових установ, що належать до сфери управління Міністерства освіти і науки України

Про необхідність припинення будь-яких форм наукової (науково-технічної) співпраці з рф та рб

Агресія російської федерації (далі – рф) проти суверенітету і територіальної цілісності України триває з березня 2014 року. Після повномасштабного військового вторгнення в Україну, яке рф, заручившись підтримкою республіки білорусь (далі – рб), здійснила 24 лютого 2022 року, Кабінет Міністрів України постановою від 24 березня 2022 року № 355 денонсував Угоду в галузі освіти і науки з Російською Федерацією, постановою Кабінету Міністрів України від 09 квітня 2022 р. № 417 денонсував Договір між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі науки і технологій. Верховною Радою України було прийнято Закон України від 19 червня 2022 року № 2299-IX «Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво».

Зазначені нормативно-правові акти **припиняють наукову, науково-технічну співпрацю** з міністерствами, науково-дослідними установами, науковими організаціями та товариствами, закладами вищої освіти та підприємствами держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Крім того, відповідно до Закону України «Про санкції» від 14 серпня 2014 року № 1644-VII з метою захисту національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України застосовуються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції). До видів таких санкцій, що визначені пунктом 20 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції», належить зокрема *«припинення культурних обмінів, наукового співробітництва, освітніх та спортивних контактів, розважальних програм з іноземними державами та іноземними юридичними особами»*.

МОН № 1/2017-24 від 06.02.2024

Підписав: Курбатов Денис Ігорович
Сертифікат: 3FAA9288358EC003040000005D6336004717B700
Дійсний: з 19.04.2023 0:00:00 по 18.04.2025 23:59:59

Відтак, будь-яка співпраця з представниками держави-агресора рф, а також рб (за підтримки якої здійснюється агресія проти України), у тому числі, співпраця на рівні спільних наукових публікацій, реалізації наукових проєктів тощо **мала бути припинена** на виконання вимог законодавства України.

На сьогодні, Міністерством освіти і науки України (далі - МОН) разом з Державною науково-технічною бібліотекою України, шляхом автоматичного пошуку і аналізу наукових публікацій, опублікованих у виданнях, які індексуються базами даних Scopus та/або WoS, за 2022-2023 рр., виявлено низку публікацій українських вчених, які представляють різні заклади вищої освіти та наукові установи України, або з представниками держави-агресора рф, або безпосередньо у наукових виданнях, що видаються в рф, а також підготовлених спільно з працівниками установ, утворених окупаційною владою на тимчасово окупованій території України. При цьому, особливу увагу було зосереджено на публікаціях, поданих до редакцій видань після прийняття Закону України від 19 червня 2022 року № 2299-IX «Про припинення дії Угоди між Урядом України та Урядом Російської Федерації про науково-технічне співробітництво», а також на тих із них, які мали посилання на фінансування досліджень з боку України.

Відтак, за результатами комплексного аналізу виявлених фактів наукового співробітництва, зокрема підготовки спільних наукових публікацій працівників закладів вищої освіти (далі – ЗВО) та наукових установ (далі – НУ), що належать до сфери управління МОН, з працівниками установ рф, зокрема публікацій, які були подані до друку та опубліковані після прийняття рішення Урядом України і Верховною Радою України про припинення науково-технічної співпраці з рф, Конкурсною комісією МОН на засіданні 15 грудня 2023 року та Науковою радою МОН на засіданнях 28 грудня 2023 року та 23 січня 2024 року були рекомендовані до застосування, а МОН застосовані такі обмеження:

- *припинення фінансування з боку МОН досліджень, номери держреєстрації яких були зазначені у виявлених спільних публікаціях, з подальшим завершенням виконання цих досліджень у повному обсязі за рахунок власних ресурсів ЗВО/НУ;*
- *заборона авторам виявлених публікацій, брати участь у конкурсах МОН на фінансування досліджень і розробок, які будуть оголошені впродовж 2024-2026 рр. включно;*
- *позбавлення авторів виявлених публікацій, будь-яких формалізованих експертних і дорадчих функцій в системі МОН;*
- *попередження ЗВО/НУ, які при провадженні наукової діяльності, виконанні наукових проєктів, обов'язковому розгляді їх матеріалів на засіданнях вченої (наукової, науково-технічної) ради не ідентифікували та не зупинили співпрацю своїх працівників з працівниками установ рф, із подальшим вжиттям додаткових заходів на рівні ЗВО/НУ у разі повторення.*

Відповідні рішення, які були застосовані МОН, були доведені до відповідних ЗВО/НУ окремими листами. Додаткові рішення щодо припинення наукової співпраці з рф були прийняті також Національною академією наук України (зокрема постановою НАН України від 24.01.2024 р. № 22) та Національним фондом досліджень України.

Ураховуючи викладене, на виконання зазначених вимог законодавства України, додатково зауважуємо на **необхідності припинення і неприпустимості будь-якої наукової (науково-технічної) співпраці з представниками, організаціями, установами, підприємствами держави-агресора - російської федерації, а також республіки білорусь, за підтримки якої рф здійснює агресію проти України (у тому числі, на рівні спільних наукових публікацій, реалізації наукових проєктів, виконанні наукових робіт тощо).**

Особливу увагу звертаємо також на необхідності неухильного виконання рішень Ради національної безпеки і оборони України, введених в дію указами Президента України, про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) до фізичних та юридичних осіб, зокрема в частині застосування таких обмежень, як припинення наукового співробітництва, освітніх контактів, заборона передавання технологій, прав на об'єкти права інтелектуальної власності, та неприпустимості співпраці із фізичними та юридичними особами, до яких застосовано відповідні санкції.

Просимо довести зміст цього листа до відома працівників ЗВО/НУ, які ви очолюєте.

Заступник Міністра

Денис КУРБАТОВ